

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 18 JULI
2008 BETREFFENDE HET ELEKTRONISCHE BESTUURLIJKE
GEGEVENSVERKEER, WAT BETREFT DE TAKEN VAN DE VLAAMSE
TOEZICHTCOMMISSIE**

Samenvatting

Met dit ontwerp van decreet wordt decreetaal vastgelegd dat de Vlaamse toezichtcommissie ter uitvoering van artikel 51, lid 3, en artikel 68, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming haar volle medewerking verleent aan de Gegevensbeschermingsautoriteit als gezamenlijke vertegenwoordiger in het Europees Comité voor gegevensbescherming, alsook in het kader van het Europees coherentiemechanisme.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. SITUERING

Via voorliggend ontwerp van decreet wordt in het decreet van 18 juli 2008 decreetaal verankerd dat de Vlaamse toezichtcommissie haar volle medewerking verleent aan de Gegevensbeschermingsautoriteit in het kader van het Europees coherentiemechanisme, voorzien in de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en aan de GBA als de gezamenlijke vertegenwoordiger in het Europees Comité voor gegevensbescherming.

Deze bepaling is een gevolg van het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 26/202. Het Grondwettelijk Hof wijst er immers in zijn arrest nr. 26/2023 van 16 februari 2023 op dat de gemeenschappen en gewesten bevoegd zijn om een instantie op te richten die belast is met het toezicht op de naleving van de verwerking van persoonsgegevens in de aangelegenheden waarvoor zij bevoegd zijn. Volgens het Grondwettelijk Hof zijn de gemeenschappen en de gewesten niet alleen bevoegd om een toezichthoudende instantie op te richten die belast is met het toezicht op de naleving van de specifieke en aanvullende regels die zij uitvaardigen voor de verwerking van persoonsgegevens in de aangelegenheden waarvoor zij bevoegd zijn, maar omvat dit ook het toezicht op de naleving van "de algemene federale regelgeving die als minimumregeling geldt in de aan gemeenschappen en de gewesten toegewezen aangelegenheden". Wat de naleving van artikel 36, lid 4, AVG betreft, heeft het Hof niet uitgesloten dat de VTC als een bevoegde toezichthoudende autoriteit in de zin van de AVG zou worden beschouwd. Het Hof meende echter dat er niet was voldaan aan een aantal procedureregels, zodat de VTC, vooralsnog, niet kon worden beschouwd als een bevoegde toezichthoudende autoriteit. Concreet is het Grondwettelijk Hof van oordeel (1) dat de VTC dient te worden aangemeld bij de bevoegde instellingen van de Europese Unie als bevoegde toezichthoudende autoriteit, (2) dat er binnen België één toezichthoudende autoriteit moet worden aangewezen die de verschillende autoriteiten in het Europees Comité voor gegevensbescherming vertegenwoordigt (cf. artikel 51, lid 3, AVG) en (3) dat de procedure moet worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat "de andere autoriteiten" de regels in verband met het in artikel 63 AVG bedoelde coherentiemechanisme naleven (cf. artikel 51, lid 3, AVG).

Via voorliggend ontwerp van decreet wordt aangegeven dat de VTC haar volle medewerking verleent aan de GBA die de gezamenlijke vertegenwoordiger in het Europees Comité voor gegevensbescherming is alsook in het kader van het Europees coherentiemechanisme.

II. INHOUD

Artikel 1

Het voorliggend ontwerp van decreet regelt een aangelegenheid die zowel behoort tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest als van de Vlaamse Gemeenschap aangezien de Vlaamse toezichtcommissie toezicht houdt op instanties die gegevens verwerken in het kader van zowel gemeenschaps- als gewestaangelegenheden.

Artikel 2

De Vlaamse toezichtcommissie kan de Gegevensbeschermingsautoriteit verzoeken een lid af te vaardigen om een beraadslaging van de Vlaamse toezichtcommissie als waarnemer bij te wonen. Aldus wordt ingevolge de voorgestelde wijziging van artikel 10/1, §2, tweede lid, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer de verplichting om een waarnemer van de Gegevensbeschermingsautoriteit op de zittingen uit te nodigen omgezet in een mogelijkheid.

Artikel 10/1, §2, tweede lid bepaalt nu dat de Vlaamse toezichtcommissie de Gegevensbeschermingsautoriteit verzoekt een lid af te vaardigen om iedere beraadslaging van de Vlaamse toezichtcommissie als waarnemer bij te wonen. De bedoeling is om het duidelijker te maken dat er geen juridische of feitelijke voogdij is van de Gegevensbeschermingsautoriteit, gelet op het onder de rubriek 'situering' uiteengezette standpunt van het Grondwettelijk Hof, en dat het aan de Vlaamse toezichtcommissie toekomt om te beoordelen wanneer afstemming met de Gegevensbeschermingsautoriteit nuttig is. Aangezien structurele aanwezigheid van een waarnemer van Gegevensbeschermingsautoriteit niet voor alle zittingen en agendapunten relevant is, zal dit ook de efficiëntie van de organisatie en werking van de vergaderingen van de Vlaamse toezichtcommissie bevorderen.

Artikel 3

In artikel 10/7 van het decreet van 18 juli 2008 wordt uitdrukkelijk toegevoegd dat de Vlaamse toezichtcommissie samenwerkt met de andere bevoegde toezichthoudende autoriteiten in dit land met het oog op een consequente toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, zoals de algemene verordening gegevensbescherming dit aan alle autoriteiten oplegt. Dit kan regelgeving zijn van internationaal, Europees, federaal en deelstatelijk niveau zijn.

Verder wordt bepaald dat de Vlaamse toezichtcommissie haar volle medewerking verleent aan de gegevensbeschermingsautoriteit in uitvoering van artikel 51, lid 3, en artikel 68, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming. Dit wil zeggen (1) in het kader van het Europees coherentiemechanisme alsook (2) ten aanzien van de GBA als gezamenlijke vertegenwoordiger in het Europees Comité voor gegevensbescherming.

De samenwerking betekent in ieder geval met respect en naleving van de bevoegdheden van iedere betrokken toezichthoudende autoriteit. Het arrest van het Grondwettelijk Hof is hierin zeer duidelijk: het Grondwettelijk Hof wijst er immers in zijn arrest nr. 26/2023 van 16 februari 2023 op dat de gemeenschappen en gewesten bevoegd zijn om een instantie op te richten die

belast is met het toezicht op de naleving van de verwerking van persoonsgegevens in de aangelegenheden waarvoor zij bevoegd zijn. Volgens het Grondwettelijk Hof zijn de gemeenschappen en de gewesten niet alleen bevoegd om een toezichthoudende instantie op te richten die belast is met het toezicht op de naleving van de specifieke en aanvullende regels die zij uitvaardigen voor de verwerking van persoonsgegevens in de aangelegenheden waarvoor zij bevoegd zijn, *maar omvat dit ook het toezicht op de naleving van "de algemene federale regelgeving die als minimumregeling geldt in de aan gemeenschappen en de gewesten toegewezen aangelegenheden"*.

Om de beoogde samenwerking te verwezenlijken is het aangewezen dat er tussen de betrokken toezichthoudende autoriteiten een samenwerkingsprotocol wordt gesloten mits respect van voormeld arrest en de bevoegdheden ter zake.

Er zijn op heden in dit land immers meerdere toezichthoudende autoriteiten, nl. naast de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) zijn er het Controleorgaan op de politieke informatie (COC), het Vast Comité van Toezicht op de Inlichtingendiensten (VCI) en het Vast Comité van Toezicht op de Politiediensten (VCP), en aldus is er de kans dat zich gevallen kunnen voordoen waarbij bv. verzoeken, klachten, meldingen of vragen bij de verkeerde toezichthoudende autoriteit zijn terecht gekomen. Vandaar dat er nood is aan een constructieve samenwerking ten dienste van de burger/betrokkene en met aandacht voor de respectieve bevoegdheden van de toezichthoudende overheden. De bevoegde toezichthoudende autoriteiten werken samen teneinde de voor de burger/betrokkene/overheidsinstantie meest adequate behandeling, procedure of oplossing tot stand te brengen *in lijn met ieders bevoegdheden*. Het is dus van belang dat er waarborgen bestaan voor een coherente en consequente toepassing van de toepasselijke regelgeving inzake bescherming van persoonsgegevens. Bovendien moet er rekening worden gehouden met het coherentiemechanisme op Europees niveau waarbij in voorkomend geval de transnationale behandeling van een dossier een duidelijk en gecoördineerd aanspreekpunt voor Europa kan vereisen.

De beoogde samenwerking vergt uiteraard inspanningen van alle betrokken toezichthoudende autoriteiten. De Gegevensbeschermingsautoriteit is de vertegenwoordiger namens alle bevoegde toezichthoudende autoriteiten in het Europees comité voor gegevensbescherming, dat inhoudt dat de Gegevensbeschermingsautoriteit de andere toezichthoudende autoriteiten, inclusief de Vlaamse toezichtcommissie, bij de werking betreft en raadpleegt. Ter realisering van een constructieve samenwerking is er nood aan informatiedoorstroming vanuit en naar alle bevoegde toezichthoudende autoriteiten. De afspraken daaromtrent worden vastgelegd in een samenwerkingsprotocol tussen de betrokken toezichthoudende autoriteiten.

Artikel 4

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,